

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 16. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211095204864/facsimile.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Syner

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

rømt, det vil disse lænker vide at kuse ned. Hør slagene! De blir ikke ført af et hådsigt håd, men af en tålmodig, uafvendelig skæbne, der ved, hvad den gør: Anangke!

Det stanser et øjeblik, den vældige muskelarm hviler sig, da brusser det op, den stejle trods slynges lige i ansigtet på bodlen, udfordrende og lidenskabelig, ubekymret for, om det skulde medføre, at lænkerne blot blev spændt en smule strammere. De får lov til at rase ud – hvorfor ikke? De er jo dømt, deres lod er jo vis nok, og uophørlig slynges forbindelserne mod den overmægtige med den friske kraft, der vidner om, at endnu kendes trykket af lænker ikke – da får hammerslagene igen, og deres klare, kolde drøn overdøver indsigelserne, og der blir tavst rundt om dem en tid. Men så begynder det igen med trusler, med spot og med bønfulde, men ambolten genlyder stadig af de uforstyrrelige slag, smeden lar sig ikke bringe ud af fatningen, skønt han undertiden næsten blir overdøvet; han blir ved sit arbejde, som skal være færdigt, om så een vilje står mod alles – og hør; nu tier de, skæbnen lar sig ikke bøje, og i kold triumf lyder de uafvendelige hammerlag alene, et par mægtige drag, der taler om tilfredsheden ved det afsluttede værk; nu er det færdigt. Her skal dine stolte bølger lægge sig!

Ja, det er færdigt, trods er bundet, lænkerne passede, og de er lagt på med sådan en visdom, at de ulykkeliges bryst end ikke kan udvide sig til et skrig; der tillades dem kun at sukke, ikke mer. Hør de fængsledes stønnen! tungt og langt kommer den, besværlig på grund af de tunge, kolde lænker, den stiger næsten til en jamæn, og dog kan den ikke høres højt nok op, det lænkebundne menneske ved godt, at den magt, som bundt ham, ikke fornæmmer hans gæpen. Men hør! da hæver sig pludselig en stemme højt over de andre, en frigjort stemme, der har ord, som lyder klart og lydt. Den skal høres, den vil høres, bedende og indtrængende taler den, stærkt og dog tyst i det lidebesfykkte rum, hvor de lænkedes regelmæssige, stonnende åndedræt endnu hyder frønden og gir den enlige stemmes bønfulden en frygtelig og forøget alvor. Hør, hvor denne talsmand higer og søger med sine ord, om der dog ikke skulde være et åbent øre, der lytter til og forstår menneskenes smærte, om der ikke skulde være en udgang

på lidelsen. Den stiger og falder, i halvvejs forhåbning, i sængetlig anåben – er der noget svar at hente? Skal der bedes forgesves for den lidende verden? Den blir hæftigere, mere indtrængende, for nu haster det med bønnerøsen – – Det nytter ikke at bedel og med hastige, forfærdede råb forstummer den ensomme, der hade formået at løse båndene så vidt, at han kunde anråbe om nåde for de andre, men nu tier han, og kun de usigelige tunge, sukken- de ånddrag genlyder endnu en tid i den nådeløse verden.

Da bruser det frem som et løsløppet vandfald, uslydligt og fridende af overvættets kraft larmer det af sted, og øjeblikkelig bryder det løs et andet sted, og to vældige strømme skummer frihedsdrukne frem, hjælpende og opmuntrende hinanden med høje råb. Er det muligt? Slop de dog fri – og ved egen kraft? Jeg lytter længe til det bedøvende flodbrus; ganske rigtig, lænkerne er spærget, og der skal ikke smedes andre, for ingen hammerslag høres, den jærnhårde hånd fra før vover ikke at ta fat her, sukken- ne lyder ikke mere, ej heller bønfuldelejer; fri uden hjælp af nåde, der er tiltaget ved bønnen! Fri ved egen væld! Tyrannen er død, skæbnen er smuldret hen, og lænkerne fortæredede af rust! Her den rasende jubel! Er det menneskestemmer? Man hører ikke ord, men kun frydeskrig, der målte forfænde menneskenes bødde, hvis han kunde høre dem, og skræmme ham fra ethvert forsøg på at fængsle, stemme op for vandfaldet. Kun mennesker høres; de har rystet altang af sig, de har følt deres styrke og ved, hvad de formår. Vidt og bredt spreder kraftstrømmene sig ud over verden, omstyrrende alt, hvad der rager op til ingens nytte eller glæde, og bringende frugtbarhed i stedet. Når det er gjort, samler de sig til to store floder, som i overmodig styrke bruser ud i det åbne hav, hvor de taber sig, vel vidende, at det nu begyndte værk aldrig mere kan hindres af lænker.

Mens jeg derefter stod forrumlet og uden ord og overvejede alt dette, kaldte min fæter den tredje spillemand hen til sig.

Ham må du først lære at forstå, sa han, ti gennem spot over verden skal du frigøres fra den; tør du la dig rive løs, elkers – se, udgangen står dig endnu åben.

Jeg satte mig ned ved spillemandens fødder, og højen lukkedes bag ved mig.